

Некоторые мысли по поводу поэтики Владимира Брендоева

Опыт проблемно-лингвистического
анализа
одного стихотворения.

Работу выполнила
Либерцова В.В.,
Педагог Ильинской СОШ

Alavoine
2007

ЯЗЫК И ЖИЗНЬ

ELOKSEN RATAS

ОДОНИЯ 19.07 — 25.07.2007 г.

26 – 27 kezäkuudu Petroskois proijii Tazavallan tiijollis – käytändöllinen konferentsii “Karjalan kielien kehittämine Karjalan tazavallas: kundo, ongelmat, perspektiivat”. Myö taričemmo teile lugie Lydmilan Markianovan – Karjalan valdivon pedagogizen yliopiston dotsentan lyhetynnyön dokluadan.

Midä muamankieli merkiččöy ristikanzale

Kieldy ei sua pidiä ku minnyi utilitarizennu sistemannu, kudaman kauti rahvas annetah informatsiedu toine toizele. Roumuku kieli olis vai moine viestinvälineh, kudai on annettu jogahizele mugavai kaikes rippumattah. On ihan selvy – kielen da sidä kieldy pagizijan rahvahan psihologii, histouri, rahvahaline kul'tuuru ollah kiinni toine toizes. I konzu sidä yhtevyty halveksitah, sit halveksindas pidäy ainos maksua kallis hindu. Tämän tovenduksennu ollah rahvahanvälizet konfliktat, i ei vaiku meijän muas.

Kieli on kai midä on täs maailmas. Kieles on kogo rahvahan elos probleemoineh. Kieli on rahvahan älyn da mielen, neron da kehityksen tovendus. Kieli on rahvahallizen kul'tuuran mustomerki. Kieli on ainavo välineh, kudaman kauti voi hengizesti vaikuttua ristikanzah da muuttua händy sydämellizesti. Kieli on ainavo älineh, kudaman avul voi säilyttiä noku kul'tuuru. Sikse kielen merkičys ristikanzen elokses nouzou ihan pinnale.

Kielentutkijat opitah nygöi eččie virstavuz-uzymykses (tsituattu Lidia Savotševan kniiga, “Kui roih da mi se on kieli da kielentaju ihizel meis, midä täs on yhtehisty kaikile i kuuluu jogahizen ristikanzan personal-eričyksih. Hyvin tiijämmö: pagin on pajan varmu pasportu, kudaman mugah voi ratä, kuspäi häi on, mittumah ammattiuh, äijyo on igiä hänel, mittuine on hänen tumistazo da äijy mondu muudu tieduo”. Täs voi vastustua, ku ajattelun zakonat olitchezet kogo maailman rahvaskunnas. Se ongi. Ga ajattelun inventari, kudai nimitäh sen ezinehen tunnusmerkilöin ksen eroittamine edusijale da panemine rkičykseks – se kai on etnizen omavallan vallas.

da karjalastu **kandomuoni** (sydämen al kannettu). Nämmii sanoi muamat sanotah omile lapsile eri kielil, kiännöstekstois niidy käytetäh ekvivalentoinnu (toine toizen vastinehinnu). Ga **kandomuoni** sanan tarkua vastinehtu eibo ni lövvy toizis kielis. Sil on moine syvä da helly merkičys, ga syväin säpsähtäh sen sanan kuultuu. Ga tänäpäi nengomat sanat ei äijäl pätä meijän nygözeh gruboih da agressivnoih elokseh. Ku kieli kuolou, senke yhtes kuolou i unikal'noi yksi hengizis maailmoisgi, toizin sanojen häviey omaluaudine kogo mieron kuva. Tämä on katastrouffiline kogo maailman sivilizatsiele. Nygöi

Tänäpäi o amankielen l tuksen orijer muston da hä merkikse sar

Pari vu Anukses vas lavuozien y ylen hyvä s No kodvan dai kai lähti

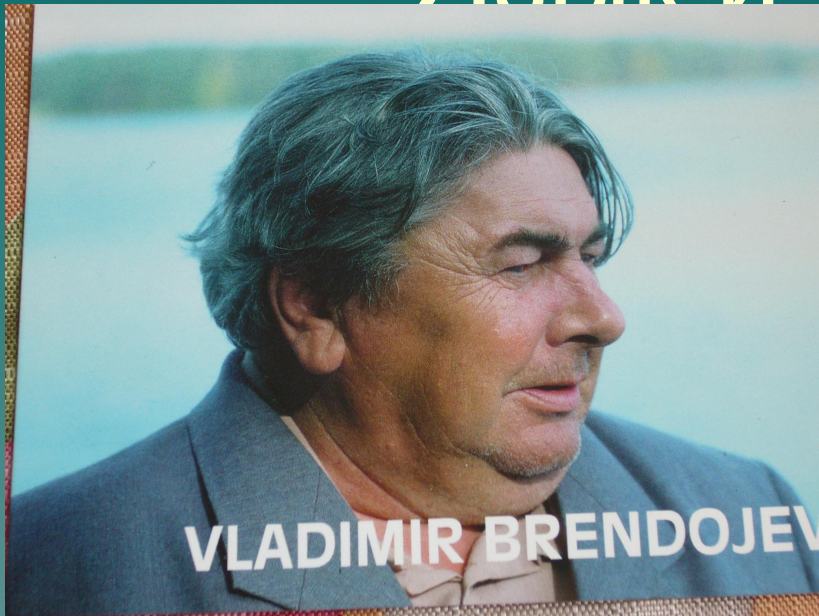
hyväs mieles pagizimmo omal muamankielet. I nestyksenny toinah voi pidiä karjalan ki

Kieli on kai midä on täs maailmas.
Kieles on kogo rahvahan elos probleemoineh.
Kieli on rahvahan älyn da mielen, neron da kehityksen tovendus.
Kieli on rahvahallizen kul'tuuran mustomerki.
Kieli on ainavo välineh, kudaman avul voi säilyttiä etnokul'tuuru.
Sikse Kielen merkičys ristikanzen elokses nouzou ihan pinnale.

Ludmila Markianova.

suavutuksis da menestyksis huolimat nestyksenny toinah voi pidiä karjalan ki

Язык и творчество

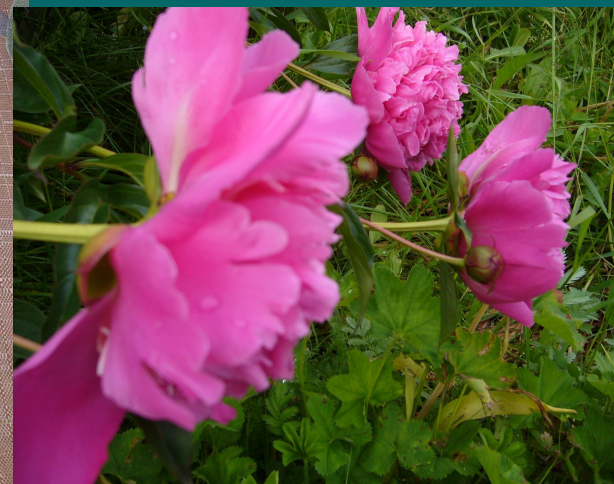
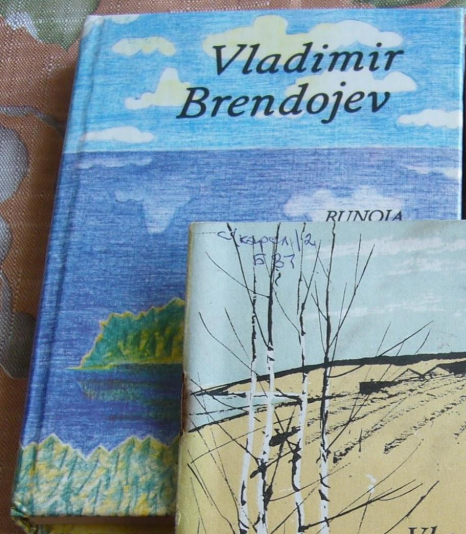
VLADIMIR BREDOJEV

On hengis kieli tuattoloin,
Vie ei pie panna tuohustu.
Sa kodvaine vai vuottele,
Se näppižel vai myöhästy...

Se kai, mi meile tuatas jäi,
on, tiettävaj, armas, omuttu,
no ylbeilemmö, vuota vai,
myo livvin kielen čomuttu.

Tämä taido varmah on kiinni muamankieles, rudai kuvastav kielikuvien avul rahvahan ainehellizen da hengizen kulttuuran perindölöi. Ezimerkini täs voi mainita karjalastu runoniekkuu Vladimir Brendojevua. Häi oli opastunnuh ristikanzu, suannuh ven'ankielizen opastuksen i allus kirjutteli runoloi ven`akse. No tovelline runosuoni puhkei vaste silloi, konzu häi rubei kirjuttamah karjalakse omal muamankielev.

Ludmila Markianova

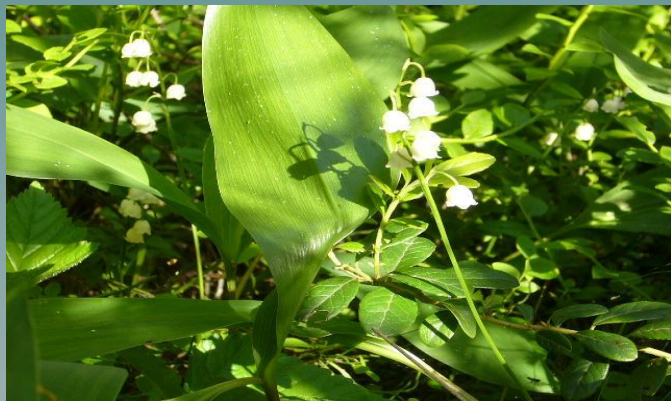

MIDÄ MINÄ SUVAIČEN

Suvaičen kezäl kebjiädy tuuldu,
lapsi kui abein säräittäy huuldu.
Suvaičen koirua, suvaičen kažii,
elostu kui vai voit suvaija läžii.

Suvaičen koivuu kazvajua pihäs,
šiiloihgi en ole ainažes vihas.
Suvaičen vihmua — vembelen tähte.
Suvaičen taivastu sagenah tähtil.

Suvaičen Anukseh siirättiä ajua,
kuunella suvaičen livvikse pajua.
Suvaičen konzu sa muhižet silmil,
lienöy kai peitetty ihalmo ilmi...

Владимир Брендоев

«Что я люблю»

Люблю, как летний ветерок легко бежит,
Как губка у ребёнка жалобно дрожит,
Ещё люблю собак и кошек тоже,
Как жизнь любить, когда ты тяжело болен, можешь.

Люблю, когда растёт берёза в огороде,
Не обижаюсь долго на крапиву при дороге.
Люблю дожди я за дугу цветную,
А в небе – звёзды врассыпную.

Люблю в Олонец лихо мчаться,
Карельской песней наслаждаться.
Люблю, когда ты улыбаешься глазами
И кажется, весь мир вдруг исчезает рядом с нами.

Suvaičen kezäl kebjiädy tuuldu, lapsi kui abein säräittäy huuldu.

Tuuli neitä tuuvitteli,
Aalto imeä ajeli,
Umpäri selän sinisen,
Lakkapäien lainehien;
Meri paksuksi panevi.
Kalevala

Рождение мира
и человека

Suvaičen koirua, suvaičen kažii,

Ristikanzu
(Человек)

Pereh
(Семья)

Luond
o
(Природа)

Luijtundu omis kallehužis
(Утверждение
собственных,
личностных ценностей)

Elostu kui vai voit suvaija läžii.

**Eloksen ratas
punoh da punoh,
päjvül daj yöl,
konzu unohtun
uneh.**

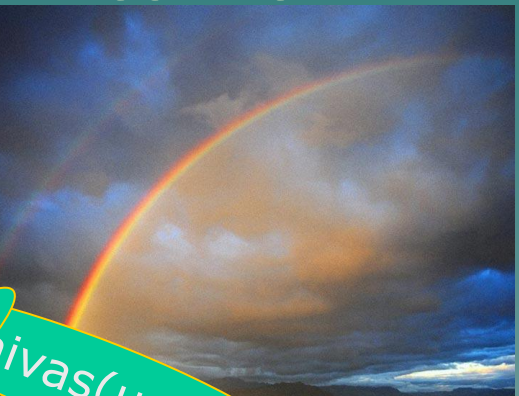

Suvaičer muuvu, kazvaijua pihas,
šiiloihg... inażes vihas.

Suva... yembelen tähte.

Suvaice... nah tähtil.

Mua muamos, taivas tuattos,
vesi on vahnim velles.
(Karjalan poslovitca)
(Земля – мать, небо – отец,
вода – старший братец.
Карельская пословица)

Mua(земля)
Ristikanzu(человек)

Luondo
(природа)

taivas(небо)

Kestačču elon jarjestus, tazoitus
(устойчивость жизненных основ,
ценностей)

Suvaičen Anukseh siirättiä ajua, kuunella suvaičen livvikse pajua.

Oma mua, oma randu,
muaman da tuatan
kodirandu, kodoilu,
pieni hieru,
Anus, Anusrandaine...

Livvin kieli, muaman kieli,
tuattoloin kieli
(язык ливвиков,
материнский язык, язык отцов)

Suvaičen konzu sa muhizet silmil, lienoy kai peitetty ihalmo ilmi...

...зеленее
Становлюсь травы, и вот-вот как будто
С жизнью прощусь я.
Сапфо.
«Любовь до гроба» - русск. разг.

Suvaičendu on hävittävus mieron
daj
hanen zavodindu.
(Настоящая любовь – это
исчезновение мира
и его повторное рождение)

Suvaičen kezäl kebjiädy tuuldu, lapsi kui abein säräittäy huuldu.

Eloksen ratas

Колесо жизни

Tuuli neitä tuuvitte
Aalto impeä ajeli,
Umpäri selän sinisen
Lakkaräien lainehien;
Meri paksuksi panevi.
Kalevala

Mieron da
ristikanzan
roindu

Huvät meiän muan eläjät, lugiekua raukku Vladimiran Brendoevan runoloi da suvaikua livvin kieldu!

**Читайте, пожалуйста, Владимира
Брендоева.
Читайте по-карельски!**

Loppu. Passibo kuudelendua da kačondua.

